

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
11 Nisan 2025
Tarih :
Sayı : 1145

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

10/2597

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hane halkı borçlanmasının ve kredi kartı kullanımının son yıllarda ulaştığı boyutun sosyal yapıya, aile ekonomisine ve bireysel ruh sağlığına olan etkilerinin incelenmesi, tüm verilerin kamusal politika yapım sürecine katılacak şekilde analiz edilmesi ve borç sarmalının toplumsal istikrar üzerindeki etkilerinin azaltılması amacıyla Anayasanın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Ali Kemal Koca
Mersin Mv.
AK
Aykut Koca
Antalya Mv.

M. Hüseyin Koca
Kocaeli Mv.

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili

A. Veli Bakırköpçü
Manisa Mv.

Veli Aqbaka
Malatya Mv.

A. Dr. M. Serdar Tanrıkuş
Samsun Mv.

Servet Mullaoglu
Hastay Mv.

Süleyman Balbal
Aydın Mv.

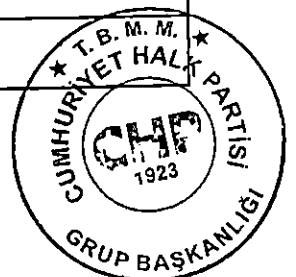
Özgür Erdem İnceşu
Ardahan Mv.

Bilal Bilici
Adana Mv.

Orhan Somer
Adana Mv.

11.45... no'lu Araştırma Önergesi

[illegible]

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Türkiye ekonomisinde son yıllarda yaşanan köklü dönüşümler, gelir dağılımındaki eşitsizlikler, yükselen enflasyon ve temel tüketim ürünlerinde yaşanan fahiş fiyat artışları, vatandaşın günlük yaşamını sürdürebilmesi için borçlanmayı bir zorunluluk haline getirmiştir. Bu borçlanma, artık konut ya da taşıt gibi uzun vadeli harcamalara yönelik değil; gıda, faturalar, kırtasiye, temel hijyen gibi temel yaşam harcamalarını karşılamak için yapılmaktadır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, bireysel kredi ve kredi kartı borçları 2024 yılı itibarıyla tarihi zirvelere ulaşmıştır.

Özellikle kredi kartı kullanımındaki artış dikkat çekicidir. Tüm geliriyle temel harcamalarını karşılamakta zorlanan vatandaş, bu açığı kart limitleriyle kapatmakta; daha sonra borç üzerine borç ekleyerek bir "faiz sarmalına" sürüklenmektedir. Borçluluk oranı, sadece gelirle karşılaştırıldığında değil; hanede yaşayan birey sayısına, çocukluluk oranlarına, kirada oturup oturmadığına ve sosyal yardım alma durumuna göre de farklılıklar göstermektedir.

Borçlanmanın ulaştığı bu seviyeler, aile içi huzursuzlukları artırmakta, eşler arasında ekonomik gerekçelerle şiddetli geçimsizlik yaşanmakta, çocuklar için gerekli olan eğitim ve sosyal destek imkanları kısılmakta, bireylerin psikolojik sağlığı bozulmakta ve genel olarak toplumsal refah düşmektedir.

Ayrıca Türkiye'de bireysel borçluluğun artışıyla birlikte icra ve iflas dosyalarının da sayısı katlanmış, yüzbinlerce vatandaş maaşına haciz gelmesi, ev eşyalarının satışa çıkarılması ya da mahkeme süreçlerinde maddi manevi yıpranmalar nedeniyle adalet sistemine yönelik güven azalmıştır. Borç yüzünden sosyal hayattan izole olan, iş yerinde verimliliği düşen, eğitimini yarım bırakan veya ruh sağlığı bozulan binlerce birey, aslında ekonomiyle sınırlı olmayan sosyal bir buhrana işaret etmektedir.

Kredi kartı kampanyaları, taksitlendirilen hizmetler, çek ve senetle alışveriş gibi uygulamalar da denetimsiz bırakılmış; özellikle dijital platformlar üzerinden sunulan "kolay alım" imkanları, görünürde cazip olsa da sonrasında vatandaşın elini kolunu bağlayan mali yükte birikmelere neden olmaktadır. Tüm bu tablo, sosyal patlamaların ekonomik krizlerle nasıl doğrudan ilişkili olduğuna dair tarihsel birikimi güncelleyerek önümüzde koymaktadır.

Bu nedenle; Türkiye'de kredi kartı kullanımı, bireysel borçlanma oranları, borcun birey ve aile üzerindeki etkileri, icra-iflas süreçlerinin psikolojik ve toplumsal yansımaları ile birlikte değerlendirilerek, bu sorunun sosyal boyutlarının tespit edilmesi ve çözüm yollarının ortaya konması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gereklidir.

